

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: N. X. T., narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 7. 2018, č.j. MV-2941-7/SO-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání I) byla zamítnuta a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

republiky, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena, neboť žadatel neplní účel povoleného dlouhodobého pobytu, a II) byla zamítnuta a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla podle § 44a odst. 3 v návaznosti na § 35 odst. 3 v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) větu druhou téhož zákona prodloužena, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území [rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 22. 11. 2017, č.j. OAM-20908-19/DP-2017, ve spojení s rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 4. 7. 2018, č.j. MV-2941-7/SO-2018].

Žaloba

2. Dle názoru žalobce žalovaná naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobce nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem a zatížila tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností.
3. (i) Žalobce uvádí, že nic z toho, co uvedl u výsledku dne 20. 9. 2017, nenasvědčuje tomu, že by nepodnikal, ale věnoval se závislé práci. Skutečnosti, které během výsledku uvedl, byly správním orgánem vykládány účelově v jeho neprospěch. Žalobce je OSVČ, samostatným drobným podnikatelem. V současné době má pouze jednoho obchodního partnera, se kterým spolupracuje na základě uzavřené smlouvy o dílo. Skutečnost, že jedním ze znaků podnikání je samostatnost, nelze vykládat tak, že podnikatel nemá vůči nikomu žádné povinnosti, nebo že by nemusel dodržovat přijaté závazky. Žalobce se společností BONTU Invest s.r.o. spolupracuje na základě uzavřené smlouvy o dílo, je tak vázán touto smlouvou (a jejími jednotlivými konkretizacemi, ke kterým dochází na základě ústních dohod průběžně uzavíraných mezi žalobcem a jeho obchodním partnerem) a samozřejmě ustanoveními občanského zákoníku a ostatních právních předpisů. Žalobce se samozřejmě snaží svému obchodnímu partnerovi vycházet vstříc a objednaná díla dodávat v objednaném množství, kvalitě a lhůtě, jedná se však o výsledek vzájemné dohody, nikoliv o direktivní příkázání zaměstnavatele svému zaměstnanci. Žalobci zároveň nesvědčí žádná z výhod, kterou požívají zaměstnanci podle zákoníku práce. Žalobce si sám zajišťuje veškeré administrativní záležitosti související s výkonem jeho povolání, nemá nárok na dovolenou, není chráněn zákonnou výpovědní dobou atp. Skenovací zařízení v areálu, kde žalobce podniká, nekontroluje jeho docházku, ale zajišťuje bezpečnost v objektu. Žalobce samozřejmě svým obchodním partnerům oznamuje, pokud bude delší dobu v zahraničí, nejedná se však o žádost, kterou by potřeboval schválit, ale základní lidskou slušnost, která se dá očekávat. Je také pochopitelné, že se s obchodními partnery předem domlouvá na konkrétní podobě díla, které má dodat, a na časovém horizontu, během kterého dílo dodá. Jako zhotovitel odpovídá za vady díla, a je proto logické, že v případě, že dílo není dodáno bez vad, nedostane za něj odměnu.
4. (ii) Žalobce namítá, že správní orgán dovozuje své závěry pouze z jednoho jediného výsledku. Ve skutkově téměř totožném případě však žalovaná v rozhodnutí ze dne 29. 6. 2016, č.j. MV-76243-6/SO-2016, zaujala toto stanovisko: „V posuzovaném případě správní orgán I. stupně nedostatečně ujistil skutkový stav věci, když konstatoval, že účastník řízení nepodniká, vykonává závislou práci, a tudíž neplní účel povoleného pobytu podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Jediným důkazem zde byl výslech účastníka řízení, přičemž podle § 103 písm. s) zákona č. 326/1999 Sb. je cizinec povinen na požádání prokázat provozování živnosti. Důkazní břemeno je tedy na straně účastníka řízení, správní orgán I. stupně však takovou výzvu účastníku řízení neučinil. [...] Z výše uvedeného je zřejmé, že

správní orgán I. stupně učinil v posuzovaném případě závěr týkající se činnosti účastníka řízení toliko na popisu činnosti účastníka řízení, který poskytl při výsledku a který správní orgán I. stupně učinil, aniž by mu byly známy bližší okolnosti právních vztahů, které při činnosti účastníka řízení pro lom Horní Dvorce vznikaly mezi ním a tímto subjektem. Odpovědi účastníka řízení na dotazy správního orgánu I. stupně při výsledku byly obecné, konkrétních právních vztahů se nedotýkaly. Správní spis tedy neobsahuje žádný podklad, z něhož by bylo možno spolehlivě dovodit, že mezi zadavatelem konkrétních prací a účastníkem řízení vznikaly právní vztahy, v jejichž rámci fakticky docházelo k realizaci závislé práce v pracovněprávním vztahu.“ K prokázání nelegálního zaměstnávání žalobce navíc poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č.j. 6 Ads 46/2013-35, a na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 11. 2014, č.j. 30A 18/2014-80.

5. *iii) Žalobce trvá na tom, že posouzení, zda se jedná o podnikání, či závislou činnost, je předmětem předběžné otázky ve smyslu § 57 správního řádu, avšak řízení o ní neproběhlo a ani nebylo správní orgánem nijak iniciováno. Je nepřípustné, aby celé rozhodnutí správního orgánu bylo postaveno na jeho spekulacích, což samozřejmě odporuje zásadě o zjištění skutkového stavu tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Z důvodu jazykové bariéry a absence dokonalé znalosti české právní terminologie pak není možné výroky žalobce z protokolu o výsledku brát doslovně a jako jediný podklad pro posouzení výkonu podnikání, resp. závislé činnosti. Žalobce tedy namítá, že postup správního orgánu je v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu (jde o uzurpování pravomoci, která správnímu orgánu nebyla svěřena) a s § 3 správního řádu, neboť skutkový stav pro tvrzené závěry správního orgánu není dostatečně zjištěn. Vzhledem k tomu, že celé odůvodnění rozhodnutí správního orgánu stojí na tvrzení, že se žalobce dopustil výkonu nelegální práce, k čemuž však neměl správní orgán pravomoc, je dle názoru žalobce toto rozhodnutí naprosto nezákonné a nepřezkoumatelné.*
6. *(iv) Žalobce namítá, že v jeho případě nelze použít ustanovení o zamítnutí žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu závažného narušení veřejného pořádku. Správní orgán mylně, respektive nezákonně interpretoval a aplikoval neurčitý právní pojem závažné narušení veřejného pořádku a v příčinné souvislosti pak vzhledem k dikci zákona o pobytu cizinců nezákonně zamítl žádost žalobce. V tomto kontextu žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č.j. 5 As 51/2009-68, na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č.j. 3 As 4/2010-151, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2011, č.j. 3 As 21/2011-85. Správní orgány postupovaly nezákonně a v rozporu s relevantní judikaturou, a to nejen soudů českých, ale i Evropského soudního dvora, jestliže aplikovaly na žalobce tzv. výhradu závažného narušení veřejného pořádku a v příčinné souvislosti s touto nezákonnou interpretací/aplikací neurčitého právního pojmu zamítly žalobcovu žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, neboť žalobce se nedopustil trestného činu, natož závažného trestného činu, nebo jakéhokoli jiného jednání které by aplikaci této výhrady ospravedlňovalo. Správní orgán pouze tvrdí výkon nelegální práce, o kterém však nebylo Inspektorátem práce, jako správním orgánem příslušným pro posouzení této věci, rozhodnuto. Žalobce pak zcela jednoznačně nenarušil závažným způsobem veřejný pořádek, což bylo důvodem pro zamítnutí jeho žádosti.*

Vyjádření žalované k žalobě

7. *A) K námitce týkající se výsledku žalobce se žalovaná vyjádřila tak, že při rozhodování ve věci samé byl zohledněn nejen provedený výsledek žalobce, ale i další skutečnosti, jako např. dispozice povolením k zaměstnání, předložené smlouvy o dílo a informace známé*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K..

správnímu orgánu prvního stupně z jeho úřední činnosti. V této souvislosti žalovaná odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 5. 2017, č.j. 30A 120/2016-41, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č.j. 9 Azs 12/2015-38. Řízení zahajované na návrh je ovládáno zásadou dispoziční, jejíž podstatou je svěřeni iniciativy účastníkům řízení, kteří mají povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti a tyto podložit relevantními důkazy. Na žalobci proto bylo, aby správnímu orgánu prvního stupně poskytl veškeré informace, které považoval za důležité (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č.j. 9 Azs 12/2015-38). Žalobce souhlasil s provedením výsledku v českém jazyce a svým podpisem tuto skutečnost stvrdil na protokole o výsledku ze dne 20. 9. 2017. Při provádění výsledku s žalobcem byl přítomen tlumočník, který svou účast rovněž stvrdil na protokolu o výsledku žalobce svým podpisem. Správní orgán prvního stupně nadto kladl otázky v jednoduchých větech bez odborné terminologie tak, aby byl řádně zjištěn skutkový stav věci. Z uvedeného protokolu navíc není patrné, že by žalobce nějaké otázky neporozuměl, nebo že by měl problém s vyjadřováním odpovědí v českém jazyce.

8. B) K námitce týkající se posouzení závislé, resp. nelegální práce žalovaná uvedla, že správní orgán prvního stupně nepochybně není orgánem, který je oprávněn rozhodovat o tom, zda se cizinec dopustil přestupku či správního deliktu na úseku zaměstnanosti. Je však nepochybně oprávněn učinit si na základě provedených důkazů úsudek o tom, zda cizinec svým jednáním naplnil důvod pro zamítnutí podané žádosti včetně toho, zda se dopustil výkonu nelegální práce. Je zřejmé, že správní orgán prvního stupně je na základě provedených důkazů prokazujících stav věci oprávněn rozhodnout, zda se žalobce porušení zákona dopustil, a to včetně právních předpisů na úseku zaměstnanosti. V této souvislosti žalovaná odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2017, č.j. 29A 97/2015-88. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je rozhodnutím o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a nikoliv rozhodnutím o spáchání správního deliktu. K řízení o spáchání správního deliktu fyzické osoby je příslušný Oblastní inspektorát práce, resp. Státní úřad inspekce práce, přičemž nezačínání řízení o přestupku úřadem práce s žalobcem spočívajícím ve vykonávání nelegální práce nemá vliv na napadené rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2011, č.j. 2 As 62/2011-77).
9. C) K námitce týkající se jiné závažné překážky se žalovaná vyjádřila tak, že pojem „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“ je neurčitým právním pojmem, který, za účelem správné aplikace, předpokládá ze strany správního orgánu správní uvážení. V této souvislosti žalovaná odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2015, č.j. 4 Azs 59/2015-37. Nelegální práce, resp. závislá práce spočívající ve výkonu zaměstnání bez příslušného povolení k zaměstnání od Úřadu práce České republiky, resp. i zaměstnanecké karty je v rozhodovací praxi o pobytových oprávněních cizinců běžně posuzována jako jiná závažná překážka pobytu cizince na území ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.
10. D) K námitce týkající se porušení ustanovení § 2 odst. 2, § 3 a § 57 správního řádu žalovaná uvedla, že ze strany správních orgánů nedošlo k pochybení při aplikaci těchto ustanovení správního řádu a že správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil, z jakého důvodu byla žádost žalobce zamítnuta a z jakých ustanovení v případě žádosti žalobce vycházel.

Jednání před soudem

11. Při jednání před soudem dne 12. 2. 2020 zástupkyně žalobce a žalovaná setrvaly na svých argumentacích uplatněných v žalobě a ve vyjádření žalované k ní.

Posouzení věci krajským soudem

12. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
13. **Žaloba není důvodná.**
14. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *„Žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.“*
15. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *„Dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).“*
16. Podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *„Ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec neplní účel, pro který bylo vízum uděleno.“*
17. Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *„Ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.“*
18. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců *„Dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.“*
19. Žalobce v první řadě namítal, že jím vykonávanou činnost správní orgán nesprávně vyhodnotil jako závislou práci. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č.j. 7 As 82/2011-81: *„Povolování dlouhodobého pobytu cizinců slouží k umožnění pobytu za účelem dlouhodobého zaměstnání, podnikání, studia, resp. za jakýmkoli jiným účelem odůvodňujícím pobyt cizince na území České republiky po dobu delší než 90 dnů. Důvody pro zrušení, resp. neprodloužení, tohoto povolení korespondují podle citovaných ustanovení mimo jiné i s neplněním účelu pobytu. [...] Účelem pobytu zcela jistě zákonodárce nemínil pouze formální zapsání se do příslušných rejstříků, aniž by podnikatelská činnost byla fakticky na území České republiky vykonávána, neboť by tak došlo k obcházení smyslu a pravidel zákona. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem, a tyto činnosti musí být skutečně na území České republiky vykonávány.“* I v návaznosti na tento rozsudek se zdejší soud ztotožňuje se závěry žalované obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, totiž že podmínkou udělení, resp. i prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ je splnění formální i materiální podmínky podnikání kumulativně. Formální podmínka je splněna zápisem cizince do živnostenského rejstříku a splnění materiální podmínky je poté podmíněno faktickým výkonem podnikatelské činnosti. Definice podnikatele je obsažena v § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: je za něj považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Správní orgány se povahou vykonávané činnosti žalobce podrobně

zabývaly: správní orgán prvního stupně zejména na str. 3 a 4 svého rozhodnutí a žalovaná zejména na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Důvodně uzavřely, že vykonávaná činnost žalobce postrádá zcela rys samostatnosti. Provedeným výsledkem žalobce bylo prokázáno, že žalobce *nerozhodoval o činnosti, kterou vykonával v areálu společnosti Gemtek, úkoly mu dávala třetí osoba (Vietnavec z BONTU mu každý den přidělil zakázku, dle které se účastník řízení postavil na místo u pásu a pracoval), příchod a odchod byl evidován prostřednictvím otisku prstu, účastník řízení se musel do areálu dostavit v 6 hodin ráno a odejít mohl až po zpracování přidělené zakázky, odměna mu byla vyplácena podle počtu zpracovaných kusů, odvedenou práci účastníka řízení kontroloval Vietnavec z BONTU, vadně zpracované výrobky nebyly účastníku řízení propláceny, nepřítomnost v práci musel účastník řízení oznámit zástupci BONTU, aby za něj zajistil náhradu, materiál se kterým účastník řízení pracoval byl ve vlastnictví společnosti BONTU*. Samostatnost je jedním z pojmových znaků živnosti a podnikání obecně, tudíž pro její absenci nelze uvedenou činnost žalobce považovat za výkon samostatně výdělečné činnosti. Činnost vykonávaná žalobcem nevykazuje znaky podnikání, mj. i z důvodu, že není vykonávána zcela nezávisle, tzn. pod vlastním jménem, a s vlastní odpovědností, ale naopak podle pokynů toho, kdo odměnu za vykonanou práci vyplácel. Žalobce tedy nevykonával podnikatelskou činnost, nýbrž šlo o závislou práci, pro jejíž výkon však nedisponoval příslušným oprávněním, a tudíž šlo o práci nelegální. V dané věci tak lze učinit závěr, že formální stránka podnikání naplněna byla, nicméně materiální nikoli, neboť se fakticky jednalo o výkon závislé práce. Podle žalobce závěr o závislém charakteru jeho práce vyvrací smlouvy o dílo, faktury, daňová přiznání a podnájemní smlouvy a skutečnost, že žalobce má živnostenské oprávnění, platí daně a odvádí zákonné odvody na veškerá pojištění. Pro posouzení věci však není rozhodné, jak žalobce svou výdělečnou aktivitu označoval či formálně vykazoval, ale co bylo její podstatou. Prvoinstanční správní orgán se v rozhodnutí podrobně zabýval znaky podnikání i nelegální práce a dostatečně popsal, z jakých důvodů nebylo možno označit žalobcovu činnost za podnikání a proč šlo o nelegální práci. Se závěry prvoinstančního správního orgánu stran neplnění účelu pobytu žalobcem se ztotožnila i žalovaná a ztotožňuje se s nimi i soud.

20. K žalobní námitce dovozování závěrů o nevykonávání podnikatelské činnosti pouze z výsledku žalobce soud uvádí, že v řízení zahajovaném na žádost je v zájmu žadatele, aby k žádosti předložil veškeré potřebné náležitosti a tvrdil a prokázal splnění podmínek pro prodloužení pobytového oprávnění. Provedeným výsledkem žalobce byly prokázány všechny podstatné skutečnosti pro vydání rozhodnutí ve věci. Žalovaná zcela přílehavě odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2017, č.j. 6 Azs 302/2017-27, v němž se uvádí: *„Řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je řízením na žádost, v němž je účastník řízení povinen tvrdit správnímu orgánu všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci. Sama stěžovatelka při výsledku popsala svou dosavadní činnost způsobem, který vylučuje naplnění účelu, pro který jí byl pobyt povolen. Správním orgánům nelze klást k tíži, že ve svých skutkových zjištěních vycházely právě z toho, co během řízení sama stěžovatelka tvrdila. Správní orgán prvního stupně pak v rozhodnutí dostatečně podrobně popsal, proč nepředstavuje pracovní činnost stěžovatelky samostatnou výdělečnou činnost.“* Zdejší soud, který nemá důvod se od učiněných závěrů odchýlovat, jen upřesňuje, že obsah správního spisu a odůvodnění správních rozhodnutí nepotvrzují námitku žalobce, že správní orgán dovozuje své závěry pouze z jednoho jediného výsledku, když je zřejmé, že správní orgány při svém rozhodování vycházely ze všech dokladů, jež žalobce k žádosti doložil, zejména z přiznání k dani z příjmů za rok 2016, přehledu o příjmech a výdejích OSVČ za rok 2016, smluv o dílo se společností BONTU Invest s.r.o. a

faktur vystavených žalobcem, a ve svých rozhodnutích zdůvodnily, proč tyto doklady vyhodnotily jen jako formální deklaraci vztahu živnostníka a obchodního partnera, přičemž po materiální stránce byly naplněny znaky závislé práce.

21. K námitce nedostatku pravomoci k posouzení otázky, zda se žalobce dopustil výkonu nelegální práce, soud uvádí, že žalovaná ani správní orgán prvního stupně nejsou orgánem, který je oprávněn rozhodovat o tom, zda se cizinec dopustil přestupku či správního deliktu na úseku zaměstnanosti, jsou však nepochybně oprávněny učinit si na základě provedených důkazů úsudek o tom, zda žalobce svým jednáním naplnil důvod pro zamítnutí podané žádosti včetně toho, zda se dopustil výkonu nelegální práce. Správní orgán byl tedy oprávněn posuzovat, zda žalobce reálně účel dosavadního povoleného pobytu naplňoval, zda jej neobcházel a nezneužíval pro jiný než deklarovaný účel a zda jeho výdělečná činnost skutečně nesla znaky podnikání nebo se jednalo o závislou práci. Tomuto postupu odpovídá i tento závěr Nejvyššího správního soudu z rozsudku ze dne 24. 7. 2019, č.j. 6 Azs 373/2018-30: *„Při posuzování otázky, zda cizinec plní účel povoleného pobytu, je správní orgán rozhodující ve věcech pobytu cizinců oprávněn sám hodnotit charakter vykonávané výdělečné činnosti cizince (podnikání nebo závislá práce) a činit si o této otázce vlastní úsudek bez nutnosti obracet se dle § 57 odst. 1 písm. a) správního řádu s podnětem k zahájení řízení na příslušný správní orgán rozhodující ve věcech zaměstnanosti.“* Soud tedy uzavírá, že správní orgány v případě žalobce nepřekročily meze své pravomoci (neuzurpovaly si pravomoc, která jim nebyla svěřena).
22. K námitce jazykové bariéry soud uvádí, že žalobce souhlasil s vedením výsledku v českém jazyce (za přítomnosti tlumočníka). Po celou dobu výsledku byl tlumočník přítomen. Nerozuměl-li žalobce některé z otázek či potřeboval-li pomoc s formulací své odpovědi, mohl kdykoli během výsledku požádat o pomoc tlumočníka. Nic takového však žalobce neučinil. Souhlas s vedením výsledku v českém jazyce (za přítomnosti tlumočníka) a skutečnost, že byl seznámen s každou stranou protokolu, stvrdil žalobce na příslušných místech protokolu o výsledku provedeném dne 20. 9. 2017. V žalobě ostatně není vyjeveno ani to, které výroky žalobce z protokolu o výsledku by neměly být brány doslovně.
23. Soud – na rozdíl od žalobce – nemá za to, že napadené rozhodnutí bylo postaveno na spekulacích správního orgánu, že postup správního orgánu je v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu a/nebo že skutkový stav pro tvrzené závěry správního orgánu není dostatečně zjištěn.
24. Žalobce dále namítal, že v jeho případě nelze použít ustanovení o zamítnutí žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu závažného narušení veřejného pořádku. K tomuto žalobnímu bodu soud uvádí, že žalobci byla zamítnuta žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu zjištění jiné závažné překážky pobytu cizince na území, která spočívala jednak v neplnění účelu dosavadního pobytu a jednak ve výkonu nelegální práce.
25. K této otázce zaujal Městský soud v Praze tento názor: *„Výkon nelegální práce na území České republiky je třeba vnímat jako jednání, které naplňuje znaky porušování právních předpisů České republiky nebo jejich obcházení. Podezření správního orgánu na obcházení zákona cizincem lze nepochybně hodnotit jako zjištění jiné závažné překážky pobytu cizince na území České republiky [§ 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců]. Jde o překážku, kterou zákon o pobytu cizinců přímo nedefinuje, a která může v tom kterém případě dosahovat takové intenzity, že je možné ji vnímat jako závažnou, protože je zájmem státu, aby povolení k pobytu náleželo jen těm cizincům, kteří neporušují ani neohrožují veřejný pořádek na území státu, náležitě dbají dodržování všech povinností, které jim právní řád ukládá, a svá práva nevykonávají na úkor*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K..

práv jiných osob nebo státu samotného.“ (rozsudek ze dne 11. 12. 2017, č.j. 11A 168/2017-47). K nelegální práci jako jiné závažné překážce pobytu cizince na území pak Nejvyšší správní soud došel k tomuto názoru: „Krajský soud v napadeném rozsudku nezpochybnil závěr o tom, že pod pojem „jiné závažné překážky“ lze podřadit také výkon nelegální práce cizincem. Na rozdíl od stěžovatelky [Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců] však dospěl k závěru, že porušení pravidel o zaměstnávání cizinců musí být prokázáno ve vyšší intenzitě, aby takové jednání mohlo být podřazeno pod pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Jinak řečeno, nikoliv každé porušení § 5 písm. e) bodu 2. ve spojení s § 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti musí být automaticky považováno za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. S tímto závěrem [...] se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.“ (rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č.j. 9 Azs 66/2019-41).

26. Smyslem prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je zajištění dalšího legálního pobytu cizince na území, a to při pokračování účelu, pro který mu bylo pobytové oprávnění uděleno. Při posuzování cizincovy žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území proto správní orgány správně přihlížejí k tomu, zda cizinec jím deklarovaný účel náležitě využívá. Jinou závažnou překážkou pobytu může v obecné rovině být i zjištěná činnost naplňující znaky nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 2. zákona o zaměstnanosti. Při výkladu tohoto pojmu a jeho aplikaci je třeba vždy přihlížet ke konkrétním skutkovým okolnostem výkonu činnosti, které by bylo možno označit za nelegální práci. Nikoliv každé zjištěné porušení zákona o zaměstnanosti musí vést zcela automaticky k závěru, že je jinou závažnou překážkou pobytu cizince na území. V případě žalobce má však soud za to, že správní orgány shledaly jinou závažnou překážku pobytu oprávněně, neboť žalobce vykonával závislou práci, která nadto byla jediným zdrojem jeho příjmů, a tudíž neplnil účel povoleného pobytu, jímž mělo být podnikání, přinejmenším po celou dobu dobíhajícího pobytu, tj. od srpna 2015 do srpna 2017. Zjištěné skutkové okolnosti tedy prokazují takovou intenzitu porušení pravidel o zaměstnanosti, respektive takovou intenzitu porušení veřejného zájmu na ochraně pracovního trhu, která ospravedlňuje aplikaci jiné závažné překážky bránící dalšímu pobytu žalobce na území ČR.
27. Ke zcela obecným úvodním výtkám žalobce soud poznamenává, že nedošel k tomu, že by žalovaná naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobce nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem a zatížila tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností.

Rozhodnutí soudu

28. Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

29. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož však žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 12. února 2020

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K..